

MYNTKONTAKT

Nr 7 SEPTEMBER 1976

SVERIGE 4:75 • NORGE 6:75 • DANMARK 6:95 INKL. MOMS

Svenska Numismatiska Föreningens årsmedalj 1976

Jubileumsmedalj över mynt
— oredans avskaffande 1776

Om Plåtmynt av Bertel Tingström.
Sid 4

De monetära systemen under antiken av Gunnar Sidorow.
Sid 12

Medaljnyheter.
Sid 15

NYHETER ARTIKLAR NOTISER

SEPTEMBERERBJUDANDE

NORGE				DANMARK			
1/2 Specie 1844 Carl XIV Johan	1+	975:—		1 Mark 1607 Christian IV	1+	1.095:—	
2 Mark 1668 Fredrik III	1+	1.100:—		4 Mark 1655 Fredrik III	1(+)	650:—	
4 Mark 1723 Fredrik IV	1/1+	1.695:—		8 Mark 1675 Christian V	1(+)	1.600:—	
24 Skilling 1756 Fredrik V	1(?)	195:—		4 Mark 1693 Christian V	1+	700:—	
24 Skilling 1756 Fredrik V	1	295:—		1 Specie Daler 1820 Fredrik VI	1+	975:—	
1 Specie Daler 1861 Carl XV	1/1+	3.200:—		1 Specie 1848 Fredrik VII/ Christian VIII	01	1.250:—	
1/2 Specie 1862 Carl XV	1+/01	1.900:—					

NORGE

2 kr 1912	1+	250:—
2 kr 1913	01	250:—
2 kr 1914	01	250:—
2 kr 1915	1+/01	195:—
2 kr 1917	01	195:—
1 kr 1875	1	700:—
1 kr 1879	1?	150:—
1 kr 1881	1(?)	200:—
1 kr 1882	1+	550:—
1 kr 1912	1	150:—
1 kr 1913	1+	275:—
50 öre 1896	01/0	350:—
50 öre 1923	01	900:—
25 öre 1902	1	50:—
25 öre 1922	0	195:—
25 öre 1923	1+	150:—
10 öre 1888	0	375:—
10 öre 1897	0	225:—
10 öre 1899	0	195:—
5 öre 1876	01	125:—
5 öre 1917	1+	175:—
5 öre 1920	1	175:—
5 öre 1945	1+	300:—
5 öre 1945 praktex.	0	1.450:—
1 öre 1885	01	850:—
24 Skilling 1845	1/1+	250:—
24 Skilling 1846	1/1+	150:—
12 Skilling 1845	1/1+	150:—
12 Skilling 1846	1	120:—
12 Skilling 1850	1	120:—
12 Skilling 1856	1+/01	250:—
12 Skilling 1873	1+/01	550:—

DANMARK

2 kr 1875	1+	125:—
2 kr 1915	1+	150:—
2 kr 1924	1+	250:—
1 kr 1875	01	295:—
1 kr 1916	0	250:—
1 kr 1916	01	90:—
25 öre 1917	01	325:—
2 öre 1892	1+	280:—
2 öre 1913	1(+)	195:—

FINLAND

1 Markka 1865 pr.ex	0	600:—
1 Markka 1866	0	395:—
1 Markka 1890	01	150:—
1 Markka 1915	0	25:—
50 penniä 1865 god	1+	150:—

50 penniä 1869	1+	250:—
25 penniä 1865	1(+)	100:—
25 penniä 1866	1(+)	95:—
25 penniä 1869	1+	350:—
25 penniä 1871	1	350:—
25 penniä 1872	1+	120:—
25 penniä 1873	01	250:—
10 penniä 1897 pr.ex.	0	975:—
10 penniä 1898	1	200:—
5 penniä 1872	01	295:—
5 penniä 1899	01	350:—
5 penniä 1918 1	01	195:—
1 penniä 1869	01	195:—
1 penniä 1882	1+	250:—
1 penniä 1883	01	45:—
1 penniä 1888	01	45:—
1 penniä 1891	01	70:—

SVERIGE 5 ÖRE

1874	1+	75:—
1875	1+/01	125:—
1878	1+	85:—
1884	1+	55:—
1884	01a0	395:—
1890	01a0	495:—
1892	01/0	375:—
1895	1+	25:—
1897	1+/01	60:—
1902	01/0	250:—
1905	01/0	250:—
1906	0	350:—
1909 L. K.	0	575:—
1916 K. 6	01	175:—
1916 L. 6	0	425:—
1917	1+	75:—
1919 J	1+/01	175:—
1919	01/0	225:—
1920	0	250:—
1921	1+/01	25:—
1926	01	75:—
1934	0	175:—
1934	01/0	75:—
1937	0	85:—
1939	01	20:—
1940	0	95:—
1942 J	0	145:—
1944	01/0	100:—
1944	0	175:—
1949	0	95:—
1950 B	0	15:—

SVERIGE 2 ÖRE

1876/75 R	1?	175:—
1874	1+/01	65:—
1902	0	125:—
1907	0	95:—
1916 L. 6	0	175:—
1918	0	200:—
1919	1+	95:—
1920	0	100:—
1921	0	110:—
1929	01	30:—
1930	0	125:—
1931	0	110:—
1933	01	40:—
1934	0	85:—
1935	0	85:—
1937	0	65:—
1938	0	60:—
1939	0	55:—
1940	0	50:—
1941	0	45:—
1942 mörk J	01/0	110:—
1946	0	75:—
1948	0	40:—
1950	0	25:—
1950 B	0	35:—

SVERIGE 1 ÖRE

1874	1	35:—
1876	1	165:—
1877	1+	150:—
1878	1	80:—
1880	1	150:—
1881	1	35:—
1884	01	75:—
1885	1+	35:—
1886	1	75:—
1888	1	50:—
1889	1+	125:—
1890	1+	25:—
1893	1+	35:—
1893	01	60:—
1894	1	150:—
1896	0	140:—
1898	01	30:—
1907	0	50:—
1909 St. K	0	295:—
1917	0	60:—
1918	1+	25:—
1919	1+	40:—
1920	0	60:—
1921	0	35:—

Alla priser inkl. moms. - Full bytesrätt inom 8 dagar.

PEO MYNTHANDEL AB

Drottninggatan 11 S-111 51 STOCKHOLM Tel. 08/21 12 10
PER-ERIK OHLSSON

MYNTKONTAKT

Drottninggatan 11
111 51 Stockholm
Tel. 08/11 84 44

Redaktionen öppen: 09.30—12.00

Postgiro: 42 30 50 - 4
Bankgiro: 219 - 0502
Bank: Sv. Handelsbanken

REDAKTIONSLEDNING:

Chefred. o. ansvarig utgivare:
Michael Ohlsson

Redaktör för Norden:
Tommy Falk
Atriumveien 15 C
N-1400 SKI

Eftertryck av text och bilder utan medgivande förbjöds.

Tidningen utkommer den 15:e i varje månad utom månad 6 o. 7.

Adressändringar bör meddelas oss snarast, helst skriftligen genom postens adressändringsblankett.

ANNONSPRISER: S. Kr.

4 sidor (mittuppslag) .. 2.385:—
2 sidor (mittuppslag) .. 1.260:—
1/1 sida (2:a o. sista sid.) 765:—
1/1 sida 575:—
2/3 sida 405:—
1/2 sida (2:a o. sista sid.) 405:—
1/2 sida 305:—
1/3 sida 215:—
1/4 sida 160:—
1/6 sida 115:—
1/12 sida 60:—
1/24 sida 40:—

Moms 17,65 % tillkommer på ovanstående annonspriser.

Prenumeration helår 43:75.

MYNTTORGET

(endast för myntsamlare)

Ett införande: 10 kr. Två införande med samma text i två på varandra följande nummer: 16:—
Annonser får högst innehålla 20 prd + namn och adress eller telefonnummer. Annonskostnaden skall medsendas på samma gång som manus.

SISTA ANNONSDAG

3 veckor före utgivningsdag

Alla författare ansvarar ensamma för sakinnehållet i sina artiklar.

TILL VÅRA LÄSARE

Nu tycks samlarsäsongen ha kommit igång på riktigt igen, detta kan vi höra av mynthandlarna och märka på breven som kommer in till redaktionen.

I detta nummer har vi med förhandsreportage över Hirsch Mynthandels auktion och över Numismatisk Ordens höstauktion. Från dessa hoppas vi kunna återkomma med en del av de uppnådda priserna senare i höst.

Svenska Numismatiska Föreningens årsmedalj har nu utkommit, om den kan ni läsa här nedan.

Ni kan också läsa om Sveriges Numismatiska Riksförbund, som är under bildande. En organisation som bör kunna vara till både nytta och hjälp för alla numismatiker.

Michael Ohlsson

Ny SNF-medalj

Denna medalj som utges av SNF har modellerats av skulptören Ernst Nordin, ett nytt namn inom medaljkonsten. Åtsidan visar ett porträtt av Gustav III och framsidan visar exempel på kursrande svenska mynt från 1000-talet och framåt. Medaljen präglas med anledning av att 2 sekler förflutit sedan den förordning utkom — undertecknad av Gustav III — som gjorde slut på oredan inom myntväsendet och återinförde silvermyntfoten. Med denna förordning upphörde det mer än 700-åriga myntsystemet. Medaljen präglas av Sporrang AB som också åtagit sig distributionen.

FAKTA OM MEDALJEN:

Metall	Max.uppl.	Storlek	Vikt	Pris
Silver	4000 ex	38 mm	35 g	185:—
Guld	1000 ex	31 mm	25 g	875:—

OM PLÅTMYNT

I denna avslutande artikel om våra plåtmynt skall behandlas situationen efter 1760 samt de moderna förfalskningarna.

Det har tidigare framgått att plåtmynt med årtal efter 1759 endast finns för 1760 (ett ex) samt 1768 (några få). Dock har intill 1776 utmyntats 480.000 daler. Om man antar att genomsnittsvärdet var 2 daler sm har då över 240.000 st plåtar försvunnit eller stämplat med årtal intill 1759, varvid de nu ej kan särskiljas från de övriga med rätt årtalsstämpel. Det sannolika är emellertid att de exporterats.

Under vår period med pappersvaluta 1745—1776 var plåtar ett sällsynt betalningsmedel. Huvudparten låg i Riksbanken och härifrån kan enskilda ha tagit

partier för export. Denna kan också ha gjorts direkt från Avesta.

Formellt rådde exportförbud av plåtar enligt påbud senast av 1745. Emellertid meddelades i stor utsträckning undantag enär banken själv önskade förvandla plåtarna till silver.

Vid Avesta är någon plåtmynttillverkning icke känd åren 1770—1775. Däremot hade man beslagtagit en mängd brännvinspannekoppar och genom ett särskilt beslut förvandlades denna 1776 till 4 dalers plåtar med okänt årtal. Det blev nära 23.000 st. Någon stämpel med Gustav III:s namnchiffer är ej känd, varför utmyntningen sannolikt skett med stämplat för Adolf Fredrik.

Redan 1739 hade riksdagen uttalat att man borde avlysa plåtmynten som betalningsmedel. Under 1760-talet blev behovet av en nyordning av penningväsendet alltmer uppenbar och detta resulterade slutligen i förordningen av den 27 nov. 1776 "om befordrande av stadga och säkerhet i rikets mynt- och penningväsende". Riksdalern blev nu huvudmynt och delades i 48 skilling, varje sådan i 12 rundstycken. Plåtmyntet upphörde att vara betalningsmedel från och med den 1 jan. 1777 men inlöstes till en kurs av 18 daler KM eller 6 Daler SM mot en riksdaler. Efter klagomål att utmyntningsgrunden för koppar-

plåtar varit olika mot skiljemyntet, 180 daler SM mot 300 Daler SM per skeppund, kompromissade man senare under 1777. Egentligen var ju 1 Rd = 3 daler SM men "realisationen" 1776 bestod i att man fick betala 6 daler SM i sedlar och kopparskiljemynt för att få en Rd i silver. Tre stycken 4 dalers plåtar hade sammanlagt ett värde av 12 daler SM. Inväxlat i silver borde det göra 4 Rd. Hade det varit sedlar fick man ej mer än 2 Rd i silver.

Efter kompromissen fick man 3 Rd för sina plåtar.

Sedan förordningen antagits 1776 upphörde också omedelbart plåtmynttillverkningen. Det skulle eljest blivit en betydande förlustaffär att räkna kopparplåtarna som jämbördigt med silvret.

Redan i mars 1778 stadgades att inlämningen av kopparplåtar borde upphöra så mycket mera som de nu upphört att vara verkligt mynt. Man var sålunda oförhindrad att låta "upparbeta till varje handa kopparsmiden eller till utrikes orter utskeppa".

(Forts. nästa sida)

approberat
Ekstunad d. 16 Juli 1773
Gustaf

(Forts. fr. föreg. sida)

Därmed avslutades en period av drygt 130 år med ett sällsamt mynt, som än i dag fascinerar både samlare och historiker.

Det nämndes ovan att stamper för plåtmynt med "G III" ej finnes. Däremot finns i kammarkollegium ett förslag godkänt av Gustav III den 16 juli 1773. Det omfattar alla gängse valörerna 1/2—4 daler SM samt 2 öre SM och 1 öre KM 1773. Dessa mynt är ej kända men har tydligen förberetts. Det lilla 1 öre KM finns för 1772. Skissen (godkänd) har sannolikt överlämnats till myntet. Det bör vara förklaringen till att de för 1773 i utkast finns hos kammarkollegium.

Se avbildningen av 2 daler SM samt konungens namnteckning. För denna hänvisning tackar författaren doktor Torgny Lindgren.

Trots att även 1769 års riksdag uttalat att kopparmyntet borde avskaffas förekom i kammarkollegium 28 juni 1773 frågan om tillverkningens möjliga fortsättning. Eisensnidaren Johan Gabriel Wikman hade ingivit ett utkast som borde underställas konungen för godkännande för det fall "Hans Kung Majt skulle framdeles finna för gott att låta slå dessa myntesorter vid Avestads bruk".

Godkännandet kom genom "approberat den 16 juli 1773 Gustaf", men när man sedan

skulle slå 4 dalers plåtar av brännvinspannorna bestämdes samtidigt att därtill "skulle nyttjas de gamla myntpräglar som vid Avestad voro att tillgå". Genom beslutet kom vi att gå riste om en numismatisk raritet, enär denna upplaga 1776 var liten och Gustaf III:s enda plåtmynttillverkning.

Utan stämpling, mera som kopparstycken, fortsatte tillverkningen av plåtar till omkring 1810. Dessa exporterades till Lübeck och Hamburg. Mängden från 1776 tills denna produktion upphörde rör sig om ca 1600 ton koppar.

FÖRFALSKNINGAR

Plåtmynt är dekorativa och ofta en prydnad på någon fris i ett hem. Man behöver inte ha någon serie. Det räcker med ett, men det ska vara äkta.

Tyvärr finns några personer i

KÖPER, SÄLJER, BYTER och VÄRDERAR

SVENSKA och UTLÄNDSKA MYNT, SEDLAR, MEDALJER, POLLETTER och TILLBEHÖR
FRIMÄRKEN och BREV

Lagerprislista sändes gratis.

MYNTAFFÄREN NUMIS

Vallgatan 1, Box 2332, 403 15 Göteborg - 031/13 33 45

Vard. 11—18. Lörd. 10—14. Lunch 14—14.30

(Forts. fr. föregående sida)

landet som för snöd vinnings skull tillverkar plåtmynt utan att ange att de är kopior. Även om vederbörande inte kan belastas med att ha sålt det som äkta är risken uppenbar i andra och tredje hand. Det behöver heller inte vara i ond tro att någon påstår att det är äkta. Man kan ju ha fått det som gåva eller genom arv. Men frestelsen att försöka att prångla ut ett falskt plåtmynt som äkta består. Man kan ha köpt det billigt och det finns ingen instämpling, t. ex. kopia.

Av marknadens förfalskning av svenska mynt är plåtmynten de vanligaste. Tveka inte att göra polisanmälan för bedrägerier om det erbjuds mynt som äkta trots att de är kopior. Köp inte "billigt". Det är dyrt att ha

ERT NAMN
OCH
ADRESS

och Ni får efter hand vår
"nyinkommetlista".

STOR SORTERING
MODERATA PRISER
Vänd Er med förtroende till

GÄVLE NYA MYNTHANDEL

5. Kungsgatan 19, Gävle
Tel. 026/12 82 25

Öppet: 16—18
lördagar 9—14

PRENUMERERA PÅ
MYNTKONTAKT

kopior. Varje krona betald för en kopia är bortkastad. Nästan 100 % av de plåtmynt som salubjuds på auktioner på landet är kopior.

Hur skiljer man då de äkta från de falska? Redan på 40-talet kom de första falska: De voro gjutna och tekniken inte särskilt framstående. Dessa plåtar är lätta att skilja från de äkta. Man bör komma ihåg hur de äkta en gång tillverkades. Själva plåten är smidd, uthamrad, vilket oftast framgår av baksidan. Stämplarna är emellertid slagna med myntstamp. Ytorna blir därför olika. På en gjuten plåt syns ingen skillnad mellan dem. Den är för övrigt ofta porig.

Under senare år förfalskas plåtarna mera raffinerat i det att förfalskarna tillverkat stampar som slås in. Man får då gå till andra tecken för att avgöra äktheten. Stampen kan uppvisa avvikelser i förhållande till originalet men framför allt randen brukar förråda det oäkta myntet. Den skars i äldre tider med metalsax, modell 1700-talet, och inte med moderna cirkelsågar. Den blev heller aldrig så jämn som på det falska.

Slutligen kan man göra en metallanalys som visar om nutidens koppar kommit till användning.

Om tveksamhet råder om äktheten kan man sända in plåten

till Kungl. Myntkabinetet, Kommittén mot myntförfalskningar, Storgatan 41, 114 55 Stockholm. För en kostnad om ett par tior får man utlåtande om äktheten. I flera fall har åtgärder lett till fällande dom för bedragaren.

I samband med denna artikelserie har i tidningen publicerats förteckningar över plåtars pris. Det är författaren angeläget att framhålla att han icke har någon del däri, heller icke yttrat sig däröver och därmed icke något ansvar för prisernas nivå.

Bertel Tingström

Helvetische Münzenzeitung

Utkommer varje månad

Helårsprenumeration S. Fr.
utlandet 28.00

KATALOGER

Schweiz-Liechtenstein
1798—1975, 64 sidor,
Katalog 1976 5.00

HMZ-Katalog, Schweiz-Liechtenstein, 1500-tal till i dag, 240 sidor 18.00

HMZ

Postfach 26
CH-3652, Hilterfingen
Postcheckkonto
Luzern 60-11691

NYÖPPNAD MYNTHANDEL

MYNT & MEDALJER

B. JÖNSSON

F. DUVELIUS

Sveavägen 96 — Fack S-104 32 Stockholm 19 — Tel. 08-343423

KÖPER, BYTER, SÄLJER
VÄRDERAR
KOMMISSIONSUPPDRAG

MYNT, SEDLAR, MEDALJER
TILLBEHÖR
NUMISMATISK LITTERATUR

PRISLISTA GRATIS PÅ BEGÄRAN

FROVIN SIEG'S FÖRLAG

Ulbjerg gl. Skole

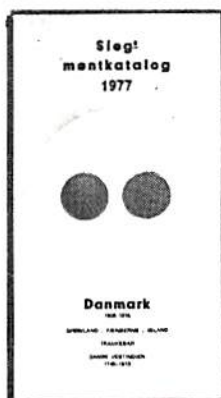
DK-8832 Skals Danmark

Tel. (06) 69 71 02, giro 5542502

Danska kronor 75:—
**SIEG's SEDELKATALOG
NORDEN 1874—1976
nu utkommen**

Ny stor reviderad upplaga
med många nya områden

Danska kronor 20:—
**SIEG's MYNTKATALOG
1977 DANMARK**

Utkom 1:a september
Se den hos din handlare

Danska kronor 35:—
**SIEG's MYNTKATALOG
1977 NORDEN**

Utkom 1:a september
Se den hos din handlare

SNR Sveriges Numismatiska Riksförbund

BILDAS I ESKILSTUNA 13—14 NOVEMBER

I anslutning till den internationella myntmässan "Mynt 76" i Helsingborg 8—9 maj i år, träffades ett antal myntklubbar och numismatiska föreningar för att diskutera frågan om ett svenskt numismatiskt riksförbund.

Som resultat av mötet tillsattes en arbetsgrupp för att utreda frågan. Gruppens arbete inleddes den 27 maj och har fortsatt under sommaren. Arbetet är i det närmaste avslutat. Endast finjustering av arbetsgruppens utredning och förslag återstår.

Utredningen och det organisatoriska förslaget till Sveriges Numismatiska Riksförbund (SNR) kommer att tillställas alla (av arbetsgruppen kända) föreningar och klubbar under senare hälften av september. Under tecknad som tjänstgör som arbetsgruppens sekreterare har till skrivande stund (23 aug.) varit i kontakt med 51 olika föreningar och klubbar inom landet som varit positiva till bildandet av en riksorganisation. Arbetsgruppen kommer därför att arrangera en stiftelsekonferens i Eskilstuna den 13—14 november.

Myntklubbar och numismatiska föreningar (även inom olika företag) som ej haft kontakt med arbetsgruppen och som är intresserade, torde snarast kontakta undertecknad per tel 08-740 00 20 eller 08-710 52 61 eller per brev under adress "Arbetsgruppen för bildandet av en Svensk Numismatisk Riksorganisation", c/o Lars Ridström, Ekholmsvägen 242, 127 45 Skärholmen, för erhållandet av utredningen och inbjudan till stiftelsekonferensen.

Varje myntklubb och numismatisk förening äger rätt att delta med två representanter vid stiftelsekonferensen. Anmälan

om deltagande skall vara undertecknad tillhanda senast den 16 oktober.

Arbetsgruppen har i sin utredning gett en rad exempel på arbetsuppgifter för ett svenskt numismatiskt riksförbund. Bland andra följande:

— vara ett stöd för medlemsföreningarna och arbeta för att tillvarata de anslutna föreningarnas och deras enskilda medlemmars intressen.

— ge medlemmarna i de anslutna föreningarna möjlighet att besöka andra föreningars sammankomster och auktioner.

— arbeta för ett slopande av mervärdeomsättningsskatten (moms) på myntförsäljning.

— hjälpa de anslutna föreningarna med föredrag och programverksamhet, t. ex. färdiga föredrag och program, som föreningarna kan hyra till en låg kostnad.

— motarbeta alla former av numismatiska förfälskningar.

— verka för en seriös utställningsverksamhet på riksplanet samt vara de anslutna föreningarna behjälpliga med sådana på lokalplanet.

— medverka till numismatisk utbildning t. ex. i form av kurser i samarbete med de anslutna föreningarna och de etablerade bildningsförbunden.

Det positiva intresse som de kontaktade klubbarna och föreningarna visat, borgar för att ett riksförbund kommer att bildas i Eskilstuna den 13—14 november. Det är arbetsgruppens förhoppning att ingen svensk myntklubb eller numismatisk förening skall utebli från denna stiftelsekonferens.

En numismatisk riksorganisation som representerar alla Sve-

riges organiserade samlare av numismatik kan genom sin styrka påverka framtiden i en för numismatiken gynnsam riktning.

L. R.

Konst-, Antik- och Myntauktion i Jönköping

På Vätterbygdens Auktionskammare såldes torsdagen den 29 juli en hel del mynt. C:a 35 personer var närvarande, mynten såldes först efter det att konst och antikviteter hade ropats ut.

Samlingen, som till största delen upptogs av äldre mynt, omfattade totalt ca 200 objekt. De flesta mynten såldes under utropspriserna, då kvalitetsbedömningen var något för hög.

Vi ska nedan ge några prisexempel. () = utropspris.

Magnus Ladulås 1276 Brakteat 130:— (200:—), Sten Sture d. y. 1512—1520 1/2 örtug 1+ Västerås 210:— (400:—), Gustav Vasa 1 mark 01 Svartsjö 2.100:- (2.500:-) Erik XIV 16 öre klipping 1563 01 Stockholm 1.450:- (2.500:-), Carl XII 1 carolin 1718 i kval. 01 såldes för 2.400:- (3.000:-). Hela nödmyntserien Carl XII gick för 500:- (1.000:-). 1 Riksdaler 1770 01 1.650:- (1.700:-), 1 Riksdaler 1807 01 2.800:- (2.700), 1 Riksdaler Specie 1856 01 1.800:- (2.000:-) samt 4 Riksdaler riksmünt 1869 01 1.325:- (1.500:-).

Bra kvalitetsmynt på Hirsch höstauktion

På Operaterrassen i Stockholm anordnar Hirsch Mynthandel AB sin höstauktion lördagen den 27 november kl. 9.00—12.00 och 13.30—ca 18.00. Auktionen kommer att omfatta svenska, utländska och antika mynt, med tonvikten lagd på de svenska. Totalt omfattar auktionen cirka 600 nummer. Priset på auktionslistan, som blir rikt illustrerad, är 15 kronor. Vi ska nedan nämna en del av de mynt som kommer att utropas.

Knut Eriksson (1167—1196) Brakteat med konungens huvud LL i kvalité 01 och utropspriset 2.500 kr. Svante Sture (1504—1512) 1/2 örtug Västerås Natt och Dag-skölden i kvalité 1(+) och utropspriset 1.000 kr. Från Gustav Vasa kan vi bland annat nämna 1/2 Riksdaler 1545, Svartsjö i kval. 1+ och utropspriset 7.000 kr.

Av Erik XIV kan bl. a. nämnas 1½ Mark 1562, Göteborgs skärgård i kval. 1(+) med priset 4.500 kr.

1 Riksdaler 1563 1(+) med utropspriset 7.000 kr.

är Kristina 1 Riksdaler 1653 i kval. 1+ med utropspriset 30.000 kronor och Karl X Gustav Dukat u. å. med igenfyllt håll, annars 1+à01 med ett pris på 35.000 kr. Karl XI 8 Mark 1692 i kval. 1+à01 är satt till 4.000 kr. Karl XII Riksdaler 1707 med punkt i kval. 01 14.000 kr. Av Fredrik I Riksdalrar kan nämnas jub. 1721 och 1727 samt 1726, 1730, 1731, 1737 m. fl. Karl XIII Riksdaler 1815 01 4.000 kr. Karl XIV Johan Dukat 1843 01 3.750 kr. Karl XV 4 Riksdaler Riksmynt 1862 i kval. 01à0 med utropspriset 2.500 kr. m. fl.

Bland de modernare mynten finns ett flertal av mycket höga kvalitéer. Bland Oscars guldmynt finns t. ex. 20 kr. 1885 01à0 med priset 23.000 kr.

Av 2-kronorna kan nämnas 1876 01à0 (2.500), 1880 0 (8.000), 1893 0 (5.500), 1890, 1898, 1900 och även de i höga kvalitéer. Till bästa 1-kronan, 1888 praktexemplar 0 har man satt priset 8.000 kronor.

Gustav V-mynten är också representerade med flertalet topp-ex. Bl. a. kan nämnas 1 kr. 1918, 50 öre 1916, 25 öre 1918, 25 öre 1928, 10 öre 1923 som samtliga är rena praktmynten.

Av de utländska mynten ska vi bara nämna två stycken, nämligen: Norge 1 Specie 1844 i kval.

(Forts. på nästa sida)

MYNT-KONTAKT

Ni får den bekvämt i brevlådan varje månad.
Pren.pris: Helår 43:75
inkl. moms och porto.

En annan raritet är Johan III 4 öre 1582 (off. saml.) plantspricka i kval. 1 med ett utropspris på 20.000 kronor. Detta mynt bör stanna på en betydligt högre summa. Två andra dyra objekt

Bra kvalitetsmynt

(Forts. fr. föreg. sida)

01å0 med utropspriset 3.000 kr. och Polen Sigismund Vasa Dukat 1590 RRR i kval. 1+ 17.000 kr.

Vi hoppas att kunna återkomma i decembernumret med de uppnådda priserna.

Samlare

och

årerförsäljare

Vänd Er till oss även denna säsong.

FLER OCH FLER GÖR DET.

Vi har störst (?) sortering i tillbehör.

SAMLARHUSET HB

Getakärsvägen, Box 1133

510 20 Fritsla

Telefon 0320-720 78

Vår butik i Kinna har telefon 0320-149 40

Costa Rica

Centralbanken i Costa Rica har med anledning av sitt 25-årsjubileum utgivit 5, 10 och 20 colones. Åtsidan visar, på samtliga mynt, statsvapnet medan framsidorna visar olika speciella växter från landet.

Mynten är gjorda av nickel. 20 colones väger 20 g med en diameter på 35,8 mm. 10 colones väger 16 g med en diameter på 32,8 mm. 5 colones väger 2 g med en diameter på 29,7 mm.

Gott om svenska guldmynt på Numismatisk Ordens höstauktion

Numismatisk Ordens höstauktion kommer att äga rum på Stads-hotellet i Borås lördagen den 9 oktober kl. 14.00 med visning samma dag kl. 11.30—13.30. Materialet utgörs mestadels av svenska mynt. Men även sedlar, polletter, medaljer, nordiska mynt och utländska mynt är representerade.

Bl. a. finns ett hundratal guldmynt med, däribland några riktigt svåra, bl. a. dukat 1796 Ekströms — spgl 0 (35.000). En dansk 2 dukat klipning 1648 som av Hede anges i 6 exemplar.

Av riksdalrarna märks kvalitetsmässigt 1815 och 1819 O. L. Ett mycket intressant objekt är Reval mark 1562 (Reval blev svensk besittning året innan). En Uppsala örtug är ett vackert exemplar som dock varit vikt. Kanske för att kontrollera om myntet hade för låg silverhalt, vilket var vanligt på Johans senare mynt. Samlare av Bernadotteska mynt är inte bortglömda, snarare tvärtom.

Norge företräds av specie 1648 och 1659, den senare dock med märken av hängning. Auktionen innehåller också mynt för de samlare som inte bara söker objekt i toppkvalité.

Pollettsamlaren erbjuds bl. a. näverpolletter från Gims — ursprungligen från ett annat bruk som inköptes av Gims på 1700-talet. Även från Lövås finns det en del polletter med.

Medaljerna utgörs denna gång av ett antal personmedaljer och ett fåtal kungamedaljer.

Nästa auktion anordnad av Numismatisk Orden kommer att bli våren 1977.

Ny femkrona

Myntverket vill att regeringen snarast beslutar om prägning av den nya 5-kronan, som formgivits av ädelsmeden Sigurd Pesson. Det nuvarande 5-kronorsmyntet har fått utstå mycken kritik, bl a för att det så lätt kunnat förväxlas med 1-kronan.

Den nuvarande 5-kronan har slutat tillverkas, eftersom det finns gott om 5-kronor i lager. Men innan tillverkningen av 5-kronor tas upp på nytt, är myntverket angeläget att regeringen godkänner och fastställer den nya prägel.

Regeringen uppdrog i oktober förra året åt myntverket att utarbeta förslag till ny prägel av våra mynt. Enligt detta förslag skall öresmynten och 1-kronemyntet utformas av konstnären Lars Englund. Detta arbete pågår just nu och först någon gång i augusti-september beräknas arbetet vara klart.

Femkronans utveckling har kommit längre, verktygen för provprägling har redan tillverkats. Det återstår nu bara en obetydlig, men tidskrävande, justering av myntets kanthöjd innan det är klart för löpande tillverkning.

På det förslag till ny 5-krona som myntverket nu presenterat för regeringen finns på framsidan av myntet kung Carl XVI Gustafs krönte namnchiffer och randskriften "Sverige" följt av prägling-året. På framsidan finns siffran "5" med en liten rosett "kronor" ertill. Uptill vänster anges myntorten, och till höger myntdirektörens monogram.

Medalj över mynt-oredans avskaffande 1776

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS ÅRSMEDALJ 1976.

Myntreformen 200 år. På denna vackra medalj erinrar vi om den kungliga förordning - av den 27 november 1776 - som ändade vårt gamla, svåröverskådliga svenska myntsystem.

Före 1776 var silvermarken grunden i myntsystemet. Mest användes öresmynt i silver och koppar, plåtar av koppar samt sedlar. Inflation och oreda uppstod. Under Gustaf III infördes ett nytt myntsystem. Silverriktsdalern blev dess grund-enhet, indelad i 48 skillingar.

Den romantiske reformatorn.

Medaljens åtsida visar Gustaf III efter Roslins berömda, kanske något romantiserade porträtt. Medaljtexten lyder GUSTAF III:s FÖRORDNING 27 XI 1776 AVSKAFFADE DET MEDELTIDA MYNTSYSTEMET I SVERIGE.

Kavalkad av de gamla mynten.

På medaljens frånsida ser vi exempel på mynt ur det gamla räkningsystemet: penningar från Olof Skötkonung och Magnus Eriksson, örtugar från Albrekt av Mecklenburg (1370-talet) och Sten Sture den äldre (1478), Mark-mynt från Gustav Vasa (1536), en kopparfyrc från

Gustaf II Adolf (1624) och 1 ore kopparmynt från Fredrik I (1724).

En ny medaljkulptör.

Det konstnärliga resultatet, liksom den begränsade upplagan, talar för att jubileumsmedaljen förblir efterfrågad. Skulptören Ernst Nordin kommer vi att få stor glädje av i framtiden.

Medalj fakta.

Metall	Vikt	Storlek	Upplaga
Silver 925/1000	35 g	38 mm	4.000 ex
Guld 18 k	25 g	31 mm	1.000 ex

Medaljen präglas och distribueras av AB Sporrang. Leverans sker mot postförskick under oktober/november 1976.

Beställ medaljen idag.

När upplagan är fulltecknad kan vi inte ta emot fler beställningar.

Till AB SPORRANG, Samlarsektorn, Fack, 76100 Norrtälje, Tel 0176-127 20.

Ja, jag beställer för leverans mot postförskick under oktober/november Svenska Numismatiska Föreningens årsmedalj 1976

_____ ex i kontr silver à kr 185 -

_____ ex i 18 k guld à kr 875 -

I priserna ingår 17,65% moms samt frakt, etui och Svenska Numismatiska Föreningens historik över vårt snart tusenåriga myntsystem.

Namn _____ Telefon _____

Adress _____

Postadress _____

Datum _____ Namnteckning _____

De monetära systemen under antiken

av Gunnar Sidorow

Sedan det en gång tillkommit utbredde sig det statliga myntet, d. v. s. sådant man uppfattar det bland den klassiska antikens stora civilisationer, under medeltiden och i våra moderna tider, mycket snabbt. Redan före 500-talet f. Kr. präglade alla grekiska stater, vilkas kuster omspolades av Medelhavet och vilka i större eller mindre utsträckning sysslade med handel, mynt av silver, ibland även av elektron eller guld. Men härvidlag tilldelade de var för sig sina myntsorter en speciell vikt, vare sig de vid tillverkningen begagnade ett inhemskt och autochont viktsystem eller också lånade det från ett främmande land, med vilket de uppehöll afärsförbindelser, d. v. s. anslöte

sig till en viss standard. För den hellenska världen, före Alexander den store, medförde detta en stor mångfald av viktsystem, som ytterligare ökades genom nödvändigheten att söka förverkliga en jämn fördelning på de trenne metallerna silver, elektron och guld men dessutom att söka skapa delvalörer, vilka något så när passade ihop med närbelägna myntsystem och sålunda underlätta internationella byten. Även om studiet av dessa mångskiftande system är komplicerat och svårt inser man likväl av vilken betydelse det är för historien om frändskap mellan folken, för de politiska allianserna, för handelsutbytet mellan städer och folk under den hellenska antiken.

rade därför 15 silvercroesider om 10,89. Sålunda förhåller sig Croesus' myntsystem silver till guld som 1:13 $\frac{1}{3}$, guld till elektron 1:1 $\frac{1}{3}$, elektron till silver som 1:10. Sålunda funktionerade, i korthet uttryckt, Croesus' på en gång enkla, praktiska och lärda system.

Gulddareiken, skapad av Dareios, Hystaspes' son, väger 8,41, den motsvarar 20 silversiglos om 5,60. Den dubbla mediska siglos ($5,60 \times 2$) utgör en stater eller didrachma om 11,20, vilken själv var myntenhet för en stor mängd städer i Mindre Asien och den övriga Orienten före Alexander, d. v. s. i de persiska Achemenidernas rike. Man påträffar denna persiska stater med en vikt av 10 till 11,20 gr i Sinope, Trape-

NYHET! MYNTEN MED ÄLVSBERG

av Lars-Ingvar Jönsson

Ytterligare intressant material
om 3 mark 1562.

Ur innehållet:

Tecknaren - konstnären
Misshandel och armskada
Stureorden
Myntbilden spegelvändes

48 sidor, rikligt illustrerad

Säljes genom mynthandeln. Där sådan ej finns, kan Ni beställa direkt från utgivaren genom att sätta in 20 kr. på postgiro 87 81 24 - 7.

NLS
1970

Numismatiska
Litteratur-
Sällskapet
i Göteborg

Mynten, som den vittberömda Croesus, "de lydiers konung" (561—546 f. Kr.) lät prägla, och vilka under antiken voro populära under namn av "croesider", tillhöra två olika system, såväl för guld som silver. Det finnes en staterguldmüntfot baserad på 8 gr 17 och en annan guldstater på 10,89; silvermyntfoten baserar sig på en stater om 10,89. Då värdeförhållandet mellan guld och elektron var 3:4 eller 1:1 $\frac{1}{3}$, följer härav att stateren av rent guld om 10,89 var exakt likvärdig med den miletiska elektronstateren om 14,52; å andra sidan var stateren av rent guld om 8,17 likvärdig med en elektronstater om 10,89. Då den sistnämnda var $\frac{2}{3}$ av den phokaiska elektronstateren om 16,34 behövdes det alltså 2 elektronstaterer om 16,34 för att motsvara 3 staterer av rent guld om 8,17. Beträffande förhållandet till silver, var guldstateren om 10,89 = 10 silverstaterer om 10,89. 2 guldcroesider om 8,17 motsva-

Nya öppettider

Vard. 10.00—18.00

Lörd. 10.00—15.00

UPPGRENS MYNTHANDEL

Skånegatan 73

Box 11080, 100 61 Stockholm

Tel. 08/44 82 81

Begär vår prislista som vi sänder gratis.

zunt, Amisus och andra hamnstäder vid Svarta havet; i åtskilliga städer i Cilicien och på Cypern. Även de persiska satraperna, såsom Tiribazos, Pharnabazos, Mazaïos m. fl. ha använt den, och genom handeln har den — åtminstone temporärt — förts till Eion, Neapolis, Thesos och andra städer i Thracien och Macedonien.

I de talrika grekiska städerna, utspridda längs kusterna av Egeiska havet kunna vi, alltifrån sjunde och sjätte århundradena, iakttaga en verklig röra av myntsystem. Den allmänna enheten för guld och elektron inom den grekiska världen var stateren; även silverenheten hade ofta namnet stater, men därjämte fanns en annan enhet, drachman, i vissa system assimilerad med halvstateren av silver; av brons var enheten "chalkus", ass eller "assarion". Men dessa enheter ha olika vikt, beroende på till vilka system de höra. Den attiska, aeginetiska, rhodiska, ptolemeiska drachman och väl 20 andra likna icke alls varandra varken beträffande vikt, typ eller valör. Varje grekisk stad har sina mynt, vilka den utformar på sitt eget sätt, i detta avseende uppvisande ett absolut oberoende, isolerat inom sitt eget suveräna område och utan att bekymra sig om vad de närmaste grannarna gjorde. Resultatet av detta blir, ända fram till Alexander, en hart när oöverskådlig växling av system och typer, där man utan svårighet kan särskilja ett visst antal så att säga stora familjer av enhetssystem, vilkas ursprung väl låter sig historiskt förklara, men där varje stad modifierar myntfoten på ett så pass kännbart sätt, att därav uppstå avvikelser, vilka man måste hålla reda på vid handelstransaktioner och då man var tvungen att växla sin "Valuta" från den ena orten till den andra. Frånsett dessa småvariationer, vilka finnas överallt så att man t. o. m. inom en och samma myntfots

område kan iakttaga olika lokala avvikelser beroende på huru sinsemellan rivaliserande städer tillämpa systemet, förekommer det även att inom ett och samma land helt olika system komma till användning så att dem emellan absolut ingen jämförelse är möjlig och det ena myntet är inkommensurabelt med det andra på ett sätt som gör korrelationen till ett bråktal, vilket gör alla kalkyler otroligt komplicerade. Man kan ju lätt begripa, vilka svårigheter detta skulle bereda handeln, genom att slutligen ingen visste vad den ena valutan motsvarade i den andra. När därför en köpman från det ena landet kom till det andra (eller från den ena staden till den andra) blev det första han hade att göra att få sitt myntslag omräknat till det nya. Detta gav i sin tur anledning till uppkomsten av en särskild yrkeskår, vars uppgift var att verkställa dylika penningtransformeringar, de s. k. trapezisterna eller, för att begagna ett något modernare språk, penningväxlare eller bankirer. Vad dessa skulle tjäna på folks okunnighet i hithörande frågor, kan man ju lätt tänka sig.

Samos' ursprungliga elektronstater väger 17,50; vi återfinna den på Euboea, man har konstaterat, att dessa båda öar haft handelsförbindelser alltsedan 700-talet. Elektronstateren från Phocea väger mellan 16,20 och 16,60 och samma myntfot användes vid präglingen av de ursprungliga primitiva mynten från Theo, Cyzicus, Lampzacus, Lesbos, Smyrna och i de avlägsnaste phocaeiska kolonierna såsom t. ex. Massilia (Marseille). Det förhåller sig på samma sätt med Miletos, vars elektronstater väger 14,40; handelsförbindelser ha medfört, att den accepterats i Ephesus, på Chios och i Abdera i Thracien, liksom i de miletiska kolonierna vid Svarta havet.

De äldsta silvermynten från Aegina, vilka på grund av sin typ kallades "sköldpaddor"

(havs- eller land-), väga 12,60 och 6,30 och utgöra utgångspunkt för en myntfot, vilken kom till användning vid präglingen av de första primitiva mynten på Peleponnesos, på Creta och Cycladerna, i Thessalien, i Beoetien, i Corinth och på Corcyra. Denna myntfot färdades över havet för att slå sig ned bland de chalcidiska kolonierna i Italien och på Sicilien, medan en annan väg förde den till Cnidos, Celenderis och en massa asiatiska städer.

Från ön Euboea, där vi ursprungligen stöta på samma mysterium som på Samos, utbredde sig det s. k. euboiska systemet, vars tetradrachma väger ungefär 17,50 och drachman 4,38, speciellt till städerna på Chalcidice; det ersätter det aeginetiska systemet i Rhegium i Italien, i Zancle, Naxos, Himera på Sicilien.

(Fortsättning)

TB MYNT HB

U. Thimberg R. Berglund

**KÖPER
BYTER
SÄLJER**

MYNT & TILLBEHÖR

Ny lista utkommen.
Sändes på begäran.

Erstagatan 14

116 36 Stockholm

Tel. 08/41 01 33

Öppethållande:

Vard. 10.00—18.00

Lörd. 10.00—13.00

VÅR 12:e

AUKTION

på Sheraton – Stockholm Hotel den 16–17 oktober

Lördagen den 16 oktober på förmiddagen

säljer, vi mynt från Sverige och svenska besittningar ur **Gunnar Ekströms** samling del III.

Bland annat kan nämnas: **Gustav Vasa** Daler 1534 bild med svärd (unik, i privat ägo), **Erik XIV** 2 Daler u. år, 3 ex. kända, **Carl IX** 16 Mark guld 1606, **Carl XII** Riksdaler 1718 med cleve vapen, **Adolf Fredrik** Dukat 1754 östra silverberget.

Eftermiddagen

ägnar vi åt att sälja svenska mynt från andra inlämnare. Bl. a. klubbas: **Gustav Vasa** Åbo 1/2 Mark 1556, 2 öre 1558, **Johan III** 3 Mark 1590, **Carl X Gustav** 5 dukater 1654, **Carl XII** 2 Dukater 1704.

Söndagen den 17 oktober

Andra dagen säljer vi:

ROMERSKA SILVER- och BRONSMYNT. EUROPEISKA GULDMYNT: Danmark, Hessen, England, Nederländerna, Polen, Ryssland och Vatikanen.

NORGE: **Fredrik III** Dukat 1665, 1/2 Dukat u. år, 2 Specie 1650, **Christian V** 2 Dukat u. år, 2 Dukat 1673, **Gyldenlöves** Dukat, 2 Specie 1677, Specie 1670.

Den rikt illustrerade auktionskatalogen utkommer medio september och kan erhållas mot insättande av skr. 20:— på postgiro 3003-1.

5 Dukat 1654 Konungens kröning

Dubbeldaler u. år, åts. Erik XIV, fräns. samma stamp som till Gustav Vasas Stockholmsdaler 1559.

Christian V "Gyldenlöves Dukat" 4 ex i privat ägo.

B. AHLSTRÖM MYNTHANDEL AB

Box 7292, Mäster Samuelsgatan 11
S-103 85 Stockholm - Tel. 08/10 10 10

MEDALJNYHETER

Regent-Daler

Vi kan nu visa bilder på den nya medaljserien "Regent-Daler" som vi redan tidigare berättat om i MK nr 5 maj 1976. Serien kommer att omfatta samtliga regenter från Gustav Vasa fram till våra dagar. Utgivningen är beräknad till 3—4 medaljer per år. För det konstnärliga arbetet svarar de två schweiziska konstnärerna H. Lamparter och S. Zauchner.

Upplagan är begränsad till 3.000 ex, varav 1.200 till Norden, storleken blir 42 mm i diameter. Priset blir ca 440 kr för ett set om 3 st. Varje Regent-Daler är kontrollstämplad, silverhaltens märke och året 1976.

Utgivare är Internationella Mynt i Basel och distributör för Norden är Lembit AB, 141 02 Huddinge.

The National Bicentennial Medal

I Amerikas 200-åriga historia är detta den enda guldmedalj som speciellt auktoriserats av kongressen, för försäljning till allmänheten. Medaljen präglas även i silver, guldförgylld brons och brons.

Medaljens design med symboler av frihet och jämlikhet, Frihetsgudinnan och det amerikanska sigillet, fick sin utformning av Frank Gasparro, chefsgravör vid USA's myntverk.

Medaljen präglas i sju variationer — från en 45-kronors bronsmedalj till en 27.775-kronors guldmedalj som är den största som någonsin präglats av USA's myntverk. Denna guldmedalj präglas endast på beställning av 900/1000 guld från USA's guldreserv, varje ex. serienummeras, vikt 455 gram, stor-

lek 76 mm. Två mindre guldmedaljer präglas, 40 gram, 30 mm och 12,65 gram, 23 mm, två storlekar i sterling silver (925/1000) 265 gram, 76 mm och 31,1 gram 38 mm, brons och guldförgylld brons 38 mm, 25 gram. Samtliga medaljer levereras i etui. Sista officiella beställningsdag 30 sept. 1976.

Norrtälje Mynthandel har utsetts till officiell distributör för Sverige och Norge.

MEDALJNYHETER

Unesco medaljserie

UNESCO's medaljserie över framstående platser och monument, vilka hotas av förstörelse och förfall, började 1974. Det är 2 syften med medaljserien: Att ge publicitet för vissa monuments existens, av vilka en del är relativt okända för allmänheten, samt att medverka till anskaffandet av medel nödvändiga för att rädda monumenten från förstörelse och förfall.

Den fjärde medaljen i serien utges nu i höst med anledning av kampanjen "Carthago måste räddas".

Planerade medaljutgåvor för 1976/1977: Acropolis (Grekland) och Borobudur (Indonesien). För kommande år skall medaljer utges för "Monument i fara" i Ne-

Komplettera Ditt bibliotek

Alla ni som saknar ett eller flera nummer av Myntkontakt kan köpa dessa för en kostnad av 4 kr/st inkl. porto + postförsöksavgift (utgår vid försökslikvid). Ring eller skriv direkt till oss på redaktionen. OBS! Samtliga nummer från nr 1 1972 och framåt finns i lager, om än i be gränsad tillgång.

pal, Iran, Afganistan och Etiopien.

Medaljerna präglas i guld, silver och brons av "Paris Mint", Frankrike. Äkthetsintyg medföljer varje medalj.

Representant och distributör för de skandinaviska länderna är Norrtälje Mynthandel, Tullportsgatan 7, 761 00 Norrtälje.

Nordisk Fauna

Den tredje medaljen i S. Pedersens serie "Nordisk Fauna" utkom i juni. Motivet är en valross som är framställd av konstnären Frode Bahnsenn. Medaljen tillverkas i guld (50 st), silver (300 st) och brons (500 st) samtliga i stämpelglans.

Tycho Brahes Uranienborg 1576-1976

Den 8 augusti 1976 var det 400 år sedan grundstenen till Tycho Brahes kända slott och observatorium Uranienborg på Hveen blev ditlagd. Detta blev starten till en betydelsefull epok inom den astrologiska forskningen. Med anledning av detta har Sporrøng A/S i Danmark beslutat utge denna medalj. Medaljens åtsida visar slottet med Tycho Brahes vapen överst. Frånsidan visar Tycho Brahe med en sextant. Konstnär till medaljen är Barry Lereng Wilmont. Medaljen tillverkas i guld (65 g), silver (55 g) och brons (45 g) samtliga med en diameter av 45 mm.

Prenumerera på
MYNTKONTAKT

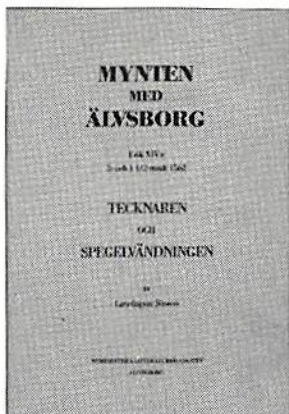
LITTERATURNYHETER

Lars Ingvar Jönsson: Mynten med Älvsborg. Erik XIV:s 3 och 1½ mark 1562.

Tecknaren och spegelvändningen Numismatiska litteratursällskapet, Göteborg.

48 sidor, illustrerad. Pris 20 kr.

Ovanstående broschyr är uppenbarligen avsedd att vara en fortsättning på skriften "Erik XIV:s mynt med göteborgsmotiv" av Lars Ingvar Jönsson och Lars O. Lagerqvist, vilken utkom i fjol på samma förlag. Om broschyren i fråga har något att ge — och den handlar visserligen om allt möjligt, från Erik XIV:s vänsterhänthet till den skada han fått i vänstra armen — så skulle det väl vara detta: Erik har gjort teckningen till 3-marksmyntet och denna teckning har sedan vid graveringen blivit spegelvänd.

Dessutom upprepas här samma påstående som framförts redan i den tidigare skriften, nämligen att bilden på 3 marken föreställer Älvsborgs slott med omgivande landskap ävensom att byggnaderna i förgrunden vore en av Erik planerad östra stadsdel.

Att gå in på en detaljgranskning av allt det författaren här argumenterar för förbjuder utrymmet, undertecknad anser det f. ö. meningslöst även ur den synpunkten, att det hela har mycket litet med numismatik som sådan att göra. Däremot torde en konsthistoriker ha mycket att hämta, men framför allt är den medicinska framställningen så pass utförlig och vetenskaplig, att arbetet borde kunna tjäna som ett specimen, ifall författaren ville söka en professur i kirurgi vid Karolinska institutet.

Jag skall här nöja mig med att beröra en enda liten detalj, där det går att anföra rent numismatiska synpunkter.

Författaren säger på sidan 10 bl. a. följande: "Dessutom är myntet i viss mån avsett som en (Forts. på nästa sida)

NUMISMATISK ORDENS HÖSTAUKTION

äger rum å **STADSHOTELLET** i **BORÅS** lördagen den 9 oktober kl. 14.00—18.00
med visning samma dag kl. 11.30—13.30.

Bland guldmynten kan nämnas 1/4 dukater Carl XII och Fredrik I, 1/2 dukat 1735, 1747, den senare Ädelfors, dukat 1796 i spegelglans O, 1808, 1818, 1841 och 1860. En i det närmaste komplett samling guldmynt Oscar II med ett flertal dubblerade årtal erbjuds O II-samlaren. Gustav V 20 kr och 5 kr finns också med.

Riksdalrar 1645, 1713, 1718, 1723, 1733, 1747, 1748, 1801, 1806, 1815 och 1819 O L, de två sistnämnda i praktskick. Vidare jub.-rdr 1821, 1824, 1827 Troyska ass, 1834, 1835, 1837, 1845, 1851 och 1855. 4 rdr rmt 1856, 1857, 1859, 1866, 1869 och 1871.

Bland mindre valörer i silver märks bl. a. Mark Reval 1562, Uppsala örtug 1589, 1/3 rdr 1800 i nära 0 och 1/8 rdr 1852 i 1+å01. Ett flertal Oscar II i hög kvalitet.

Öre Nyköping 1627 med VII-HG 104 b, några nödmynt i hög kvalitet m. fl. Några plåtmynt, medaljer, polletter och ett fåtal sedlar.

Bland de nordiska länderna är det främst mynt från Norge.

Danmark: 2 dukat klipping 1648, prov-mynt (pattern) Christian VII u. å., vikt 37 g.

Femtonal guldmynt Finland, däribland 20 m 1878, 100 och 200 m 1926.

Estland med mycket rara 10 m 1926.

Ryssland: Peter III rubel 1762, sällsynt typ. 6 rubel platina 1830.

Auktionslista utkommer 14 september och sändes till medlemmar av Numismatisk Orden, som också senare erhåller lista med uppnådda priser. Auktionslista mot 5 kr i frim. Bliv medlem av Numismatisk Orden mot insättande av kr 10:— på postgiro 61 80 61 - 6. Adress: Skolgatan 24, 502 31 Borås.

Visning har skett för Göteborgs Numismatiska förening den 13 september och sker för Skånes Numismatiska förening den 5 oktober.

VÄLKOMNA TILL BORÅS!

LITTERATURNYHETER

(Forts. fr. föreg. sida)

form av propaganda. Erik vill utåt visa sin och landets styrka..." På ett annat ställe skriver han, att endast bildade personer, hovet, förvaltningen, sändebud, köpmän etc. hade kontakt med mynt i höga valörer. 3-marken skulle alltså ha präglats för denna kategori.

Man frågar sig om detta kan vara riktigt. Ty vill man göra propaganda för sin egen och rikets makt och härlighet, och detta i all synnerhet gentemot utlandet, så får man väl i första hand se till, att myntets inre också svarar till det yttre. Huru förhöll det sig med den saken? Författaren betecknar själv på sidan 43 dessa nya mynt (alltså även 1½-marken) såsom "låghaltiga". Och det kan man nog instämma i. Erik hade redan nu, sålunda 1562, börjat kraftigt nedsätta halten i de vanliga markmynten, och detta trots att det fortfarande fanns gott om silver kvar i Eskils gemak. Men beträffande just de nya 3- och 1½-marksmynten slår försämringen alla rekord. 3-marken hade en brutovikt om 31,2 gr men höll blott 11,7 gr silver, alltså var värdet faktiskt bara 2 mark. Man bör dock icke tro, att de, vilka mottog dessa starkt deprecierade mynt, kände sig särskilt imponerade av varken Eriks eller Sveriges makt och rikedom, inför ett sådant fattigdomsbevis. Dessa bägge krigsmynt, som de kallats, hade nog en annan uppgift än att propagera för Eriks och rikets storhet. Redan namnet antyder ju, varom fråga är. Det stora nordiska kriget, som pågick 1563—1570, hade ju visserligen ännu icke börjat, men i och med övertagandet av skyddet av Reval hade Sverige blivit involverat i det baltiska virrvarret

efter ordensstatens upplösning, och detta hade medfört krig med Polen. Sålunda är det mer än troligt, att dessa bägge, av författaren såsom storståtliga betecknade mynt hade till uppgift att avlöna krigsfolket och icke just något annat. Tanken var väl, att man på detta sätt skulle kunna vältra över en del av kostnaderna på såväl det inhemska krigsfolket som även på de utländska lejda knektarna, men detta var säkert en misslyckad spekulering. Även om man för svenskarnas del kunde sätta tvångskurs på myntet, togs det säkerligen icke emot av utlänningarna till annat än vad det var värt, d. v. s. 2 mark. En sådan företeelse ha vi ju sett exempel på redan tidigare, så kunde Gustav Vasa icke avlöna sina utländska knektar med de usla klippingarna, utan måste låta Lübeck utbetala deras sold med fullgott mynt. Och även under grevefejden hade knektarna vägrat mottaga svenskt mynt, mot vilket de, ehuru denna gång med orätt, voro misstroagna, så att Gustav Vasa blev tvungen att prägla danskt mynt med Christian III:s bild. Förhållandena voro nog icke annorlunda under Erik XIV.

Om man över huvud taget skall tala om propagandamynt, då får man väl närmast tänka på vårt första guldmünt, s. k. ungersk gyllen 1568. Det var ett mynt som höll halten, hela 23½ karat, d. v. s. så rent man över huvud taget kunde få guldet på den tiden. Märkligt nog har fransidan ungefär samma motiv som ovannämnda 3 mark: ett landskap med berg och hav, en spira faller ned från skyn och på havet synes ett fartyg. Detta vore ju ett i alla avseenden fulllodigt propagandamynt, där det inre håller vad det yttre utlovar.

Och beträffande silver hade det varit det enda riktiga, att för propagandasyfte begagna sig av de förnåma riksdalermynten. Dessa hade från början haft en finvikt av 28 gr, under sin sista (hemliga) myntförsämring hade Gustav Vasa visserligen nedsatt finvikten till 25,6, men sedan förblev det därvid, och i huvudsak behöll riksdalern sin halt ända till 1871. I själva verket var ju riksdalern internationell och skulle representera utåt (liksom naturligtvis dess multipler eller underavdelningar, för att inte tala om praktmynten). Man mätte ju också värdet på den sjunkande inhemska marken genom att jämföra den med riksdalern; under Gustav Vasa stod marken, när den var som sämst gentemot dalern som 3,5:1, men 3-markens förhållande till t. ex. riksdalern 1561 var ungefär som 6:1. Att under sådana omständigheter beteckna 3-marken 1562 som ett propagandamynt, måste enligt recensentens mening anses vara helt förfelat.

Kontentan av det hela blir alltså, att det enda ställe i sin broschyr, där författaren vidrör ett numismatiskt ämne, uppvisar en alldeles omöjlig tankegång.

G S

Ny svensk 500 kr sedel?

På grund av den snabba omloppshastigheten på våra 100-kronorssedlar har Riksbanken börjat diskutera möjligheterna att framställa en 500-kronorssedel. Samtidigt kan vi meddela att Tumba Bruk håller på att framställa en ny och behändigare 1000-kronorssedel. Dessutom kommer troligen 5-kronorssedeln att försvinna för att ersättas av 5-kronorsmynten.

NORDENNYTT

Atriumvegen 15 C, N-1400 Ski

NORSKA 5-ÖRINGEN UTGÅR

och 10-kronan kommer!

Sedan 1973 då den nya 5-öringen började präglas, och blev minsta valör, har man i Norges Bank varit observant på dess ökade produktionskostnad. Tillverkningspriset ligger i dag på 6 till 7 öre per styck.

Antalet präglade 5-öringar har ökat kraftigt från början av 70-talet till i dag. Man är däremot inte säker på att produktionsökningen är motiverad. Vid en undersökning utförd av Statistiska Centralbyrån, på uppdrag av Norges Bank, har man bland annat konstaterat att om alla priser höjdes till närmaste 10-öring skulle konsumentprisindex stiga från 117,1 (värde från januari) till 117,5. Vid avrundning till närmaste 10-öring (upp eller ner) skulle indexet öka till 117,3. Våldigt många priser är i dag satta till jämn 10-öring.

Vid samtal med kontorschef Lorang Lund vid Norges Banks

Skillemyntkasse (den 24 aug.) blir vi upplysta om att något förslag ännu inte konkretiserats utan det hela bör ses som en intern förpostfäktning. Innan något förslag framläggs för regeringen vill man också inhämta bankföreningars och näringslivets synpunkter. Gissningsvis kommer 5-öringen att försvinna inom 2 till 3 år.

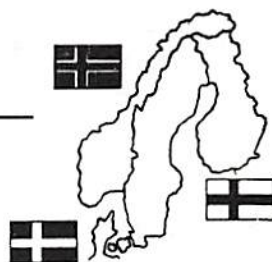
Ett 10-kronorsmynt är också ett högaktuellt samtalsämne inom Norges Bank. Detta motiveras av den korta livstiden på norska 10-or, cirka 8 månader. Kontorschef Lund tror emellertid att detta kommer efter avskaffandet av 5-öringen.

Norske Mynhandleres Forbund

håller på att bildas, med de preliminära målsättningarna att främja intresset för myntsamlare och tillvarata medlemmarnas intressen som handlare.

Den 10 augusti samlades några handlare från Oslo och dess närmaste omgivning på initiativ av Haakon M. Hansen (innehavare av myntaffären Myntmart'n i Hamar). Avsikten med mötet var att få tillsatt en arbetsgrupp som snabbt skall utarbeta förslag till rättningslinjer..

Med uppdrag att kontakta Sveriges Mynthandlars Förening och be om tillstånd att på basis av deras statuter utforma egna, tillsattes en kommitté bestående av representanter från Tore Sørensen's Myntforretning (Tore Sørensen), Hans Rode Fri-merke- og Myntforretning A/S (Hans Rode) och Oslo Mynthandel A/S (Jan Olov Aamlid).

MYNTSAMLING för 30.000 stulen!

En myntsamlare till ett värde av gott och väl 30.000 kronor blev den 1:a helgen i augusti stulen vid ett inbrott i en villa i Hønefoss.

I samband med stölden blev inventarier förstörda och villan lämnades i stor oordning.

Bland det stulna kan nämnas en 20-krona i guld från 1910, 14 2-kronor, bland annat 1907, ett Londonset (50, 25 och 10 öre 1942 i nickelmässing) och en del minnesmedaljer.

Samlingen är i skrivande stund inte återfunnen, men polisen upplyser att man har misstanke till att 2 efterlysta personer kan ha samband med eller känna till något om stölden. Vidare föreligger misstanke om att samlingen kan vara förd till Danmark.

Polisen ber folk vara uppmärksamma om någon erbjuder ett större parti till försäljning och ber samtidigt om att bli informerad ifall partiet kan sättas i samband med stölden.

Metalldetektorer

White's Electronics
med DISCRIMINATION.

Kapsyler och liknande skrot
KAN NU VÄLJAS BORT.

Priser från 451:—

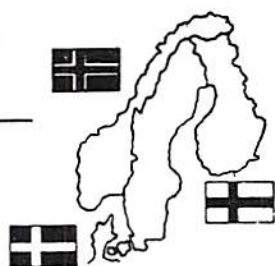
EOBI IMPORT AB

Sekreterarbacken 16
122 36 Enskede Tel. 08/39 22 40

En av initiativtagarna till Myntkontakts avdelning Nordennytt, dessutom innehavare av Myntaffären Nordiska Mynt i Sundbyberg

TORSTEN ÄRNFAST

avled den 12 augusti 1976
i en ålder av 35 år.

Mynthandlare i Norge

Vi vill här nedan ge våra läsare en lista på de mynthandlare i Norge som vi lyckats komma i kontakt med. Vi ber också alla som känner till någon handlare som ej är medtagen att gärna höra av er till redaktionen.

- Be-ka Kunst og Antikvitets-handel A/S**
Mandalsgt 1
Oslo 1
02/68 82 38
- Bryggen Antikk**
Holmedalsgården
5000 Bergen
- F. C. Moldenhauer A/S**
Bergens Frimerkeforretning
Haakonsgt 16, Bergen
Post: Boks 65, 5032 Minde
05/308 05
- Gunnar Sandberg Frimerke- og Myntforretning**
Rådhusgt 27
Oslo 1
02/41 53 22
- Hans Rode A/S**
Bogstadvn. 2
Oslo 3
02/46 41 68
- Kongsvinger Mynthandel**
Boks 228
2201 Kongsvinger
- A/S Myntboden**
Stortorget 7
Oslo 1
02/48 50 00
- Myntmart'n**
Postboks 195
2301 Hamar
- Nira-frimerker**
St. Mariegt 47
1700 Sarpsborg
- Oslo Mynthandel A/S**
Ullevålsvn. 13
Oslo 1
02/11 35 81
- Samler-Invest A/S**
Skippersgt 7
Oslo 1
02/42 32 64
- Sørlandets Frimerke- og Myntsender A/S**
Kristian 4 gt 14
4600 Kristiansand S
- Terje Sørensen**
Telemarxgt 22
Postboks 75
3701 Skien
035/206 15
- Tordenskjold Armery**
Roar Follestad
Innherredsv. 64
7000 Trondheim
- Tore Sørensen Myntforretning**
Tullingsgt
Post: St. Olavsgt 31, Oslo 1
02/11 05 79
- Torvgatens Mynt- og Frimerkehandel**
Torggt 29
02/11 31 54
- Trøndelag Mynt- og Antikvitetshandel**
Boks 17
7058 Jakobsli

En ny 10 krona i Danmark

I Danmark arbetar man för närvarande med ett förslag om att slopa 10-kronorssedeln och ersätta den med ett 10-kronorsmynt. Förutsättningen för detta är att man i stället inför en 20-kronorssedel. Förmodligen kommer den nya 10-kronan att vara mindre än den nuvarande 5-kronan. Detta för att man anser att ett cirkulerande mynt ej bör vara större än 33 mm, vilket 5-kronan är. Troligt är att man låter 10-kronan bli 28–29 mm i diameter för att i framtiden kunna göra en eventuell 20-krona på cirka 30 mm samtidigt som man låter 5-kronan bli mindre än 10-kronan. Lagförslag om detta kan väntas till slutet av detta år.

Prislista nr 1 svenska mynt

erhålles gratis.

TOBENIK AB
Tegelbacken 2
111 52 Stockholm

Prenumerera på
MYNTKONTAKT

MYNTTORGET

Annonssida för myntsamlare

Ni som vill annonsera i Mynttorget, fyll i kupongen nedan eller en avskrift och sänd den till MYNTKONTAKT, Drottningg. 11, 111 51 Stockholm, märk kuvertet "Mynttorget". Kostnaden är 10 kronor per annons och får högst innehålla 20 ord + telefonnr. eller namn o. adress. Vid två annonseringar med samma text i två på varandra följande nummer är kostnaden 16 kronor för båda annonserna. Annonshandling skall vara oss tillhanda senast 3 veckor före utgivningsdagen. Annonskostnaden skall medsendas på samma gång som manus.

SÄLJES

10 st. 5 öre 1964 m. 50 i kronan, 10 st. 2 öre 1961 mm. u. 300 st. kopparmynt Gustav V 1919—1941 till högstbjudande. Roland Hellgren, Pl. 1431, 930 30 Ursviken 0910/304 67.

GV, GVI och utländska mynt billigt. Lämpliga för nybörjare, samt 50 kr Jub. i kassett 85 kr + porto. Bror Carlsson, Stenstorp 3305, Fagerlid, 540 70 Hova.

Jul-Daler 1975 i silver 42 mm ø, världsupplagan var endast 5.000 ex. Denna förnämliga daler säljes nu för 150 kr. Henrik Müntzing, Göketorpsgatan 37, 416 56 Göteborg.

Mynt 1873—1973, 100-tals varianter. Myntlista gratis. Bo Carlsson, Kronetorpsgatan 104 A, 212 27 Mal'mö.

Island 1100 år 1 set i Proof innehållande 10.000 kr i kr i guld och 1.000 o. 500 kr i silver. (Min. 1.700 kr.) Tore Friborg, Lindgatan 21, 421 79 V. Frölunda, 031/29 26 75.

1 säck 5-kronor 1973, plomberad från Riksbanken, kv. 0 = 400 st. säljes till högstbjudande. 08/18 17 54.

1 säck 2-kronor 1971, plomberad från Riksbanken, kv. 0 = 250 st. säljes till högstbjudande. 08/18 17 54.

5-kronor 1954 26 st., 5-kronor 1955 58 st. kv. 01/0 och lägre säljes billigt. Tel. 08/18 17 54.

Prislista på svenska mynt sändes gratis på begäran. Tomas Svensson, Vattugatan 4, 665 00 Kil.

Mynt, sedlar och polletter från hela världen säljes billigt. 1 kg mynt, bra innehåll 120:— inkl. moms och porto. Anders Tullberg, Bredängsvägen 220 IV, 127 32 Skärholmen.

Guldmynt från hela världen säljes till bra priser och bra kvalitéer. Ulf Bladh, Ågatan 2, 702 10 Örebro, tel. 019/10 07 20.

5 kr 1962, 500 Markkaa OS 1952, 2 kr 1877, 1898, 2 kr jub. 1938, 1 öre 1917, 1918, 2 öre SM 1766. Hilding Johansson, Bodastigen 13., 2 tr., 151 45 Södertälje.

2 kr 1952—71. 1+/01 17 st. hel serie 135:—. 1 kr 1952 1, 5:— 1958 1, 8:— 1959 1, 10:—, 1+ 15:—. Bertil Niklasson, Ö:a Skärvallsg. 17, 421 53 V. Frölunda.

24 st. 2 kr, 19 st. 1 kr, 12 st. 50 öre, 20 st. 25 öre, 34 st. 10 öre, 12 st. 5 öre, 6 st. 2 öre, 35 st. 1 öre. Kvalitet 1—01, 750:—. Hilding Johansson, Bodastigen 13, 151 45 Södertälje, 0755/161 05.

Svenska och utländska mynt 1629—1974 till hyggliga priser. Gratis prislista på begäran. Kjell Pettersson, Tegelbruksvägen 24, 723 48 Västerås.

5 kr 1952, 62, 66, 71, 73. 50 öre 1877, 80, 1914. 25 öre 1878, 1914, 18, 19, 38, 39, 40 Ni. 5 öre 1927. Tel. 0383/148 71.

Utländska mynt samt några svenska. Gratis lista. Sven Bäckström, Erik Dahlbergsgatan 41-43, 115 32 Stockholm.

KÖPES

Riksdaler, Mark, Dukater, 5 öre 1910 + 1927. Samlare betalar givetvis högre än handlare. Skriftlig offert till Leif Matsson, Avenue Francois Besson 21, CH-1217 Meyrin, Genève.

Gustav III:s silvermynt i god kvalitet, Carl XII:s kastmynt. Sven Ydell, Cedervägen 67, 180 10 Enebyberg, 08/758 92 42.

Guldmynt och riksdalrar köpes omgående på dagen till bästa pris. Ulf Bladh, Ågatan 2, 702 10 Örebro, tel. 019/10 07 20 el 20 04 14.

Norska mynt köpes. Även byte. H. Gullikstad, Njårdsv. 2 C, N-2200 Kongsvinger, NORGE.

GV enkronor i kval. Stgl 0—01 köpes. Skriv med lägsta pris till: B. Johanesen, Smedsbacksgatan 9, 115 39 Stockholm.

En- och tvåkronor samt jubileumsmynt i hög kvalitet köpes. Ring eller skriv till Tage Markström, Fack 2, 100 73 Stockholm 44. Tel. 08/97 73 75.

Begagnade myntskåp, Lembit el. dyl. Tel. 08/44 80 03, säkrast mellan 19.30—21.00.

BESTÄLLNINGSKUPONG MYNTTORGET

Härmed beställs nedanstående annons att införas i nästa nummer av tidningen. Annonskostnaden 10 kr medsendes.

Härmed beställs nedanstående annons att införas i de två nästkommande nummer av tidningen. Annonskostnaden 16 kr medsendes.

ANNONSTEXT:

SÄLJES KÖPES ÖVRIGA SAMLAROMRÅDEN

NAMN:

ADRESS:

MEDDELANDEN

Auktioner o. Mässor

MYNTAUKTION

B. Ahlström Mynthandel håller sin 12:e myntauktion på hotell Sheraton i Stockholm den 16 och 17 oktober. Lördagen ägnas åt delar ur Ekströmska samlingen + Sverige med besittningar. Söndagen ägnas åt Antika mynt, utländska guldmynt samt bättre norska mynt.

MYNTAUKTION

Hirsch Myntauktioner AB håller auktion den 27 november på Operaterassen i Stockholm.

MYNTAUKTION

Numismatisk Orden håller sin höstauktion lördagen den 9 oktober i Borås.

Tysk-Amerikanska mynt- & frimärksklubben i Frankfurt anordnar mässa den 10 okt. kl. 9—17 i Amerikanska skolan i Frankfurt.

Muséer

Kungl. Myntkabinettet, Statens museum för mynt-, medalj- och penninghistoria.

Narvavägen 11—13, 2 tr, Stockholm. (Samma byggnad som Historiska museet.)

Utställningar: Svenska mynt från 1000-talet till nutid. Mynt från forna svenska besittningar. Världens mynt under 25 århundraden. Medaljkonstens historia. Sveriges Medaljhistoria.

Museet är öppet alla dagar kl. 11—16. Mottagning för allmänheten tisdagar kl. 13—16. Andra tider endast efter överenskommelse. Föremål kan även insändas till museet för utlåning under adress: Box 5405, 114 84

Stockholm. För arbeten är museet skyldigt utta viss ersättning. Observera: äkthetsbestämningar och värderingar utföres ej.

Uppsala Universitets Myntkabinett

Lokal: Universitetshuset
Utställning av svenska mynt, sedlar och minnespenningar. Tillgängligt onsdagar 18.30—19.30 eller efter överenskommelse på tel. 018-13 94 40 (Waern) eller 018-15 54 00 (Klibanski).

Malmö Museum

Malmöhusvägen, S-211 20 Malmö
Myntkabinettets utställning.
Slottets ståthållarevåning.
Malmöhus öppet vard. 12—16, sönd. o. helgd. 11—17. Mottagning för allmänheten tisd. 13—15.30. Tel. 040-733 30 ankn. 49, K. Vakar.

Föreningar

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN
Östermalmsgat. 81, 114 50 Stockholm. Tel. 08/67 55 98
vard. 10.30—13.00.

Höstens program har preliminärt följande utseende:

Torsdagen den 16 september kl. 19.00 visning på Liljevalchs Konsthall av den polsk-svenska praktutställningen över den polska Vasadynastien (Sigismund och hans söner), i vilken även numismatiskt material ingår (Lars O. Lagerqvist).

Onsdagen den 22 september kl. 18.30 Medaljafton på Östermalmsgatan 81.

MYNTKLUBBEN NICOPIA
håller möte onsdagen den 13 okt. i pensionärgården, Västra Trädgårdsgatan 57, Nyköping, kl. 19.00. Nya medlemmar välkomna. Upplysningar per tel. 0155/131 31.

KRISTIANSTADSORTENS NUMISMATISKA FÖRENING
Box 11068, 291 11 Kristianstad.
håller sammanträde med auktion fredagarna den 17 sept. och 15 okt. 1976.

Medlemsavgift 20:—/år.

Nya medlemmar välkomna.

FROSTA NUMISMATISKA FÖRENING, Hörby

Möte med auktion äger rum den 23 sept. på ungdomsgården i Hörby kl. 19.30. Visning av mynten från kl. 18.30. Auktionslistor utsändes i förväg. Nya medlemmar välkomna. Upplysningar per tel. 5415/108 07 el. 0415/611 81.

SIGTUNA MYNTKLUBB

håller klubbafton den 22 sept. i Drakegården. Nya medlemmar välkomna. Upplysningar per tel. 0760/353 23.

SKANES NUMISMATISKA FÖRENING

Kungsg. 38 A, 211 49 Malmö har sammanträde med auktion för medlemmar kl. 19.30 den 30 sept. på Sjömansgården.

FÖRENINGEN

NORDVÄSTMYNT, KLIPPAN
har sammanträde med myntauktion vanl. andra fredagen i varje månad på Folkets Hus, Klippan. Uppl. per tel. 0435/105 72.

TOMELILLA FILATELISTKLUBB

NUMISMATISKA SEKTIONEN
Möte med auktion hålls i hantverksgården den 27 sept. Upplysningar per tel. 0417/120 79.

JÖNKÖPINGSBYGDENS NUMISMATISKA FÖRENING
Trädgårdsg. 25, 552 55 Jönköping
håller möte den 1 okt. i Tala-
vidsgården kl. 19.00.

För upplysningar m. m. kontakta klubbmästare J. Tacats, Box 146, 560 21 Taberg. Nya medlemmar är hjärtligt välkomna.

(Forts. nästa sid.)

Senegal-Jubileumsmynt

Båda mynten har gemensam
ätsda med president
Léopold Sédar Senghor

Pelican Triple Crown

Pirogue Crown

År 1950 bildades samarbetsorganisationen "EURAFRIQUE" av afrikanska och europeiska stater. Initiativtagare till denna organisation var Léopold Sédar Senghor. Då Senegal 1960 erhöll full självständighet inom det Franska samväldet, valdes han till landets förste president.

För att högtidlighålla 25-årsjubileet av "EURAFRIQUE", har Senegals regering beslutat utge två jubileumsmynt, PIROGUE CROWN i valören 50 francs CFA och PELICAN TRIPLE CROWN i valören 150 francs CFA.

Pobjoy Mint Ltd., England har fått förtroendet att prägla och distribuera denna nya jubileumsutgåva. Med tanke på den extremt begränsade världsupplagan förväntas efterfrågan på dessa mynt bli mycket stor. Vi förbehåller oss rätten att avböja beställningar så snart upplagan fulltecknats.

MYNTFAKTA

PIROGUE CROWN				PELICAN TRIPLE CROWN							
Metall	Kvalité	Världsupplaga	Vikt (g)	Diameter (mm)	Pris	Metall	Kvalité	Världsupplaga	Vikt (g)	Diameter (mm)	Pris
Sterling silver	proof ¹	10.000 ex	28,28	38,6	130:—	Sterling silver	proof ¹	10.000 ex	74,94	50,0	345:—
Sterling silver	BU ²	20.000 ex	28,28	38,6	90:—	Sterling silver	BU ²	20.000 ex	74,94	50,0	235:—

¹ angivna priser ingår mervärdesskatt, porto, etui med äkthetsintyg.

Leverans sker mot postförskott under oktober månad.

Pobjoy Mint Scandinavia

Box 19 - 280 13 Vinslöv - Sweden
Telefon 044 - 814 33

Till POBJOY MINT SCANDINAVIA, BOX 19, 280 13 VINSLÖV

Härmed beställs följande mynt:

PIROGUE CROWN

PELICAN TRIPLE CROWN

..... ex i Sterling silver proof¹ à 130:—

..... ex i Sterling silver proof¹ à 345:—

..... ex i Sterling silver BU² à 90:—

..... ex i Sterling silver BU² à 235:—

Levereras mot postförskott inkl. etui, moms och frakt.

Namn

Adress

Postadress

Tel Datum

Underskrift

MEDDELANDEN . . .

(Forts fr. föreg. sida)

TÄLJE MYNTKLUBB

Södertälje, håller möten följande torsdagar under hösten 1976: 26 aug., 23 sept., 21 okt., 18 nov. och 16 dec. Mötena börjar kl. 19.00 och avslutas alltid med bytesafton, vanligen med ett litet kåseri över numismatiskt ämne samt en mindre auktion. Lokal: Föreningsgården, Torekällberget. Nya medlemmar hjärtligt välkomna. Upplysningar per tel. 0755/623 49, Lars Wetterberg.

Föreningar och klubbar som önskar få sina träffar införda i denna spalt måste sända manus till redaktionen senast 3 veckor före utgivningsdagen. Gärna manus som täcker ett år i taget.

Prenumerera på
MYNTKONTAKT

Nytt tvivelaktigt mynt

Från trycket den 24 augusti utkom en ny förordning om prägel på ett femkronorsmynt (SFS 672/1976). Det skall tillverkas med följande prägel: På framsidan Konung Carl XVI Gustafs krönte namnchiffer och som randskrift, omgivande namnchiffrets övre del, "SVERIGE" och präglingsåret. På fransidan siffran "5" med en rosett på vardera sidan och som randskrift nedtill "KRONOR". Upptill till vänster ett stiliserat "E", som anger myntningsorten, och till höger myntdirektörens monogram. Randen slät.

Framsidan med monogrammet är intressant, eftersom man inte har en motsvarighet här till på mynt av högre valör än i den ryska rubeln på 1830-talet. Är det statsministrarnas förbindelser med Sovjet som gett idén? Annars är s m å m y n t med monogram inte ovanliga. Det är kan-

ske Strängs förhoppning att 5-kronan med inflationens hjälp skall övergå till att bli ett småmynt som forntida ett-, två- och femöringar. Vilket har varit motivet, undrar man!

I övrigt är myntbilderna lindrigt sagt osköna. Jättebokstäverna i nationsnamnet hänger över en underlig krona och lika underligt namnchiffer. Avstånden mellan bokstäverna skulle en grafiker inte godta. Siffran ett i årtalet har en felaktig släng upptill. Siffrorna 6 och 9 förefaller olika. Kronan liknar mest ett bakverk. Jämföres namnchiffret

(Forts. på nästa sida)

SEDLAR. 25 olika dekorativa ocirkulerade sedlar, hela världen, säljes för totalt endast 35:- + porto. Katalogvärdet det dubbla. Handelsbolaget Helander & Appelskog, Box 210, 611 01 Nyköping.

BILLIGA MYNT

1 kr 1912	01/0	800:-	10 ö 1880	1?	110:-	10 ö 1861	1	75:-
50 ö 1939	1+/01	10:-	10 ö 1881	1(+)	215:-	10 ö 1865	1	40:-
10 ö 1911	01/0	125:-	10 ö 1882	1+/01	475:-	5 ö 1860/57	pol. 1+	225:-
5 ö 1917 j rostfl.	1+	50:-	10 ö 1882	1?	165:-	5 ö 1865	1+	150:-
5 ö 1919 j rostfl.	1+	70:-	10 ö 1883	1+/01	300:-	5 ö 1872	1(+)	60:-
2 ö 1921	0	95:-	10 ö 1883	1	125:-	2 ö 1861	1+	35:-
1 ö 1909 st. k.	0	325:-	10 ö 1884	1+	100:-	2 ö 1863	1+	35:-
1 ö 1921	0	25:-	10 ö 1892	01	175:-	2 ö 1863/62	1(+)	35:-
2 kr 1880 och	1(+)	325:-	5 ö 1873	1+	225:-	2 ö 1864	1(+)	25:-
2 kr 1892	01	2.350:-	5 ö 1879	god 1+	200:-	2 ö 1872	01	50:-
1 kr 1876/5	god 1	80:-	2 ö 1873	1+	135:-	1 ö 1864	god 1+	30:-
1 kr 1875/5	1?	30:-	2 ö 1876/75	repa 1	175:-	1/16 rd 1850	1	45:-
1 kr 1898	1+/01	160:-	2 ö 1878lt	rep god 1+	90:-	1/16 rd 1851	1(+)	55:-
50 ö 1875	1	30:-	2 ö 1889	n. 01	55:-	25 ö 1857	1	190:-
50 ö 1877	god 1	250:-	1 ö 1873	LA. 01	125:-	10 ö 1855	AG n. 1	225:-
50 ö 1880	god 1	110:-	1 ö 1874	.. god 01	150:-	10 ö 1855	G 1	30:-
25 ö 1875	1	160:-	1 ö 1875	n. 01	150:-	2 sk b 1847	1?/1	40:-
25 ö 1876	1+	180:-	1 ö 1878	.. god 1	80:-	5 ö 1857	1(+)	55:-
25 ö 1877	1(+)	165:-	1 ö 1881	1+	75:-	5 ö 1858/7	1+	65:-
25 ö 1878	rep. god 1	260:-	1 ö 1882	1+	35:-	2 ö 1857	.. kantf. 01	85:-
25 ö 1880	1(+)	60:-	1 ö 1884	1(+)	30:-	1 ö 1858	.. god 1+	20:-
25 ö 1881	1+	60:-	1 ö 1886	.. repa 1+	105:-	1/3 sk b 1836	1+	25:-
25 ö 1902	1+/01	30:-	1 ö 1892	.. god 1+	325:-	1/24 rd 1814	kantsk. 1+	175:-

Telefonbeställningar mottages dygnet runt. Besök efter överenskommelse. I lager finns för närvarande guld-, riksdaler- och årsmynt.

DUKATEN MYNTHANDEL AB

Box 1050, 430 80 HOVÅS - Tel. 031/28 72 88

Danske, norske og holstenske mønter i ukrainske møntfund

Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Numismatyczne har netop udgivet et arbejde af Mikołaj Kotlar: *Znaleziska Z XIV-XVII W. Na Obszarze Ukrainskiej SRR*. Titeln danske oversættelse bør lyde: Møntfund fra 14.—17. århundrede i området Den Ukrainske Socialistiske Sovjetrepublik.

Bogen omtaler 1266 møntfund, men kun ganske få danske mønter er repræsenteret, derimod vrimler det med svenske og holandske mønter.

Nummereringen følger Kotlars arbejde, derefter følger findstedets navn og fundåret samt endelig den nødtørftige møntbeskrivelse. Et noget sparsomt register har vanskeliggjort sammenfatningen af nedenstående uddrag.

Mønter nedlagt i første halvdel af det syttende århundrede.

348. Chropatyj 1890: Christian IV mark 1615.

352. Horodecki 1851: 11 danske markstykker fra Christian IV og yderligere 2 markstykker fra samme konge 1616 og 1623. — Markstykket fra 1623 er nok snarere en kvart specie fram Glückstadt.

357. Krechajew 1902: Holsten-Schauenburg (Westfalen) 1602—1613 (2 eks.) — 16 ? . Bispedømmet Minden 1590. Det er utvivlsomt 1/24 talere, som er fundet.

373. Stary Hłybow 1885: Christian IV — 3 markstykker fra 1612, 1614 og 1617.

415. Stare Biehradyczi 1897: Groschen fra Schauenburg. (1/24 taler).

515. Łopusznoje 1904: Christian IV mark 1610 (!). (Læsefejl for 1616?)

562. Rohozna 1846: Christian IV mark 1615.

Mønter nedlagt i anden halvdel af det syttende århundrede, regnet fra 1648, Trediveårskrigen afslutning.

690. Czygiryn 1865: Schauenberg groschen 1599, 1614. Slesvig, groschen 1613, 1621, 1622. (Mønten fra 1613 er vel fra Gottorp, mens mønterne fra 1621 og 1622 snarere er fra Hans den Yngre af Sønderborg.) (Møntenheden kan diskuteres.)

755. Koziel 1897: Danske markstykket fra Christian IV.

781. Wielikaja Diewica 1913: Christian IV mark fra 1615.

827. Lubarcy 1886: "Frederik III af Slesvig (!) Poltorak 1621." Denne vanskelige mønt er ikke bestemt korrekt. Poltorak betyder halvanden. Det er uden tvivl en lille kobbermønt. Fyrst Ernst III af Holsten-Schauenburg har med årstallet 1620 udpræget en sådan med nældeblad på den ene side og 1½ på den anden. (Weinmeister 315, Lange 942A.)

Guldmynt sælges

SVERIGE

10 kr 1873	1+/01	1100:-
10 kr 1874	1+/01	800:-
10 kr 1901	01/0	800:-
10 kr 1901	01	750:-
5 kr 1881	01/0	1200:-
5 kr 1886	01	1150:-
5 kr 1894	01	1075:-
5 kr 1920	01/0	850:-
5 kr 1920	01	800:-

NORGE

20 kr 1886	01/0	2400:-
------------	-------	------	--------

DANSKA VÄSTINDIEN

20 Franc 1905	..	01/0	2400:-
---------------	----	------	--------

IRAN

2½ Pahlevi 1975	0	875:-
1/4 Pahlevi 1976	0	145:-

COOK ISLANDS

100 \$ 1975	0	575:-
-------------	-------	---	-------

BAHAMAS

100 \$ 1975	0	475:-
-------------	-------	---	-------

RYSSLAND

10 Rubel 1976	..	0	325:-
5 Rubel 1898	..	01	235:-
5 Rubel 1899	..	01	235:-

Moms är inräknad i priserna.

**B. BJÖRNSSON
MYNTHANDEL AB**

Tel. 042/14 12 11

Kullagat. 56, 252 20 Helsingborg

835. Połogi: Christian IV markstykker fra 1615 og 1619 (!). Åstallet 1619 er sikkert en læsefejl.

842. Sofijewka 1900: Christian IV mark 1617.

844. Staryje Biehradyczy 1888: Christian IV mark 1602 =
(Forts. næsta sida)

Free catalog of WORLD COINS

featuring more than 120 countries and 5000 lots. Send International Postal Coupon.

DUNNS WORLD-NUMIS

Box 868 MK

Maitland, Florida 32751 USA

Nytt tvivel-... Danske, norske...

(Forts. fr. föreg. sida)

med det som grafikern Karl-Erik Forsberg nyligen tecknat, märker man hur amatörmässigt het hela utförts.

Frånsidans jättesiffra är väl tänkt för de synsvaga eller praktiskt taget blinda. Den använda stilen liknar typen Gill, fast siffran är varken antikva eller kursiv och den nedersta slängen är ett högst subjektivt påfund. Avståndet mellan släng och bokstaven K är fullt.

Vad rosetterna på vardera sidan om siffran skall representera är en gåta. Sådana där brukar man ha på prismetaljer vid hästtävlingar, men sådant sysslar ju inte myntverket med. Högre upp finns tvenne flugsmutsar, en för myntorten Eskilstuna och en för myntdirek-

Köper - Värderar - Säljer

Mynt • Plåtmynt • Sedlar
Medaljer • Numismatisk litt.
tillbehör

samt

Frimärken • Brev • Vykort

Medlem av

Öppet: vard. 9.30—18.00
lörd. 9.30—15.00

SVEA

Mynt & Frimärkshandel AB
Stureplan 4

Box 7232, S-103 84 Stockholm
Tel. 08/10 03 85, 10 03 95

Danske, norske...

1/3 daler. Hvis denne skille-mønt absolut skal angives i brøkdeler af en daler, må det blive en kvart.

855. Wojkowoje 1968: Christian IV mark 1630 (!). Det drejer sig formentlig om en norsk kvart eller ottendedel specie. Johan Frederik, biskop af Lübeck daler 1622.

885. Saražynka 1913: Norge 1/2 specie 1647.

887. Bolszyje Soroczyncy 1904: Holsten 1592. Hvis årstallet er rigtigt, kan det kun være Holsten-Schauenburg. Det er nok snarere en lidt senere mønt fra Johan Adolf af Gottorp.

965. Hierasimowka 1896: Danmark mark 1615.

1037. Liszniewka 1882: Danmark mark 1612.

Bemærkelsesværdigt er det, at der ikke er gjort møntfund med danske, norske eller holstenske mønter fra 14.—16. århundrede. Ligesåvel som, at der heller ikke fra anden halvdel af det syttende århundrede er fundet sådanne mønter.

De sparsomme forbindelser, som har været med befolkningen i det ukrainske område, synes alle at have forbindelse med trediveårskrigen.

Jørgen Sømød

tören Ulvfot. Placeringen är ovanlig. Man saknar endast en tredje bokstav, nämligen P för upphovsmannen till detta mynt, som erinrar om en pollett till Skansens dansbana.

Gösta Florén

LANZ GRAZ

Auktion VII

den 15 oktober 1976

Hotell Daniel, Graz

Guldmynt Guldmedaljer

Intressanta och sällsynta exemplar från olika länder o. epoker.

Auktion VIII

den 16 oktober 1976

Hotell Daniel, Graz

Mynt och medaljer från de
ANDLIGA STÄNDEN
i Tysk-Romerska Riket
Salzburg — Zagreb

Stora sällsyntheter från en
gammal samling, däribland
**THALRAR - MULTITHALRAR
MEDALJER**

Illustrerad katalog, pris 14 skr
beställes från:

Münzhandlung LANZ

Hauptplatz 14, Postfach 677
A-8011 GRAZ/ÖSTERREICH

PRISLISTA nr 2 1976

har utkommit och kan erhållas gratis på begäran

Lembits myntskåp 400, 200 kr. inkl. PG o. filt.
Junior-1, 77 kr. inkl. DG o. filt.

Mynthållare: 100 st. 16 kr, 500 st. 75 kr,
1000 st. 140 kr.

Myntalbum "TBT-Super" med 8 blad med
mellanlägg 55 kr.

Lösa blad med mellanlägg 3:50 kr/st.

Förstoringslampa 22 kr.

Regent-Daler av de tre svenska regenterna
Gustav Vasa, Gustav II Adolf och Karl XII i
Sterling silver (925/1000). Storlek 42 mm.
Upplaga 3000, därav 1200 till Norden. Numre-
rade. Pris per set 420 kr inkl. lyxetui.

Moms ingår i alla priser.

Firma Arne E. Hedlund

Box 3144, S-162 03 Vällingby

Tel. 08/89 52 01 - Vard. 17.30—19.00

Hirsch Mynthandel AB

Malmskillnadsgatan 29

111 57 Stockholm

Tel. 08-11 05 56 - 08/21 34 59

MYNT - MEDALJER
NUMISMATISK LITTERATUR
VÄRDERINGAR
KOMMISSIONSUPPDRAG

Kvartalsprislister: pris kr. 5:— + porto

KLIPP HÄR

PRENUMERATIONSTALONG - SUBSCRIPTION BLANK

- Prenumeration 1 år från
Subscription 1 Year from
Abonnement 1 Jahr ab

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	ÅR/YEAR
					-	-						

NAMN:

ADRESS:

V. v. texta tydligt / Please use block capitals

PRENUMERATIONSPRISER:

SVERIGE }
NORGE } 43:75 SKR
DANMARK } inkl. moms
FINLAND } och porto
ISLAND }

USA }
CANADA } 62 SKR
MEXICO } (Air mail)

EUROPA 52 SKR

BETALNINGSVILLKOR:

Likviden översändes bifogad
i check/kontanter
I enclose payment in cash/
in cheque

Jag betalar när inbetalnings-
kortet kommer.

Betalningen insatt på Ert
postgiro 42 30 50 - 4.

porto

MYNTKONTAKT

PREN.TJÄNST

DROTTNINGGATAN 11

111 51 STOCKHOLM

AUKTION

på

OPERATERRASSEN

Lördagen den 27 november 1976

kl. 9.00—12.00 och 13.30—ca 18.00

4 öre 1582

4 öre 1582

Svenska, utländska mynt och medaljer

däribland:

Svartsjö 1/2 daler 1545; 4 öre 1582 (off. saml.); Johan av Östergötland, 4 mark 1614; Kröningsrdr u. å. (1617); 1 Rdr 1653; Karl X Gustav, 1 dukat u. å.:

1 Rdr 1653

Karl X u. å.

Karl X u. å.

1 Rdr 1653

1 Rdr 1707 med och utan peruk: en stor samling Fredrik I:s silvermynt; Oscar II:s och Gustav V:s mynt i höga kvaliteter; Polen, 1 dukat 1590. Antika mynt m. m.

Auktionskatalogen kan fås genom insättning av 15 kronor på postgiro 70 26 86 - 7.

Hirsch Mynthandel AB

Malmskillnadsgatan 29, 111 57 Stockholm

Tel. 08/11 05 56 - 08/21 34 59

